

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Frits van der Meer

Meer, F.M. van der

Citation

Meer, F. M. van der. (1995). Frits van der Meer. *Bestuurskundige Berichten*, 10(2), 19-20. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233911>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233911>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

50 jaar Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen (SIB)

"Samenwerking in VN-verband: *United for a better world.*" Met dit congres heeft de Studenten- en Jongerenvereniging voor Internationale Betrekkingen (SIB) op 24 maart jongstleden haar VN-campagne gestart. De SIB staat in de maanden maart tot en met november stil bij de rol en het nut van de Verenigde Naties. Dit wordt aan de hand van actuele thema's in lezingen, fora, excursies en twee landelijke congressen uitgewerkt. Met een kritisch oog wordt de geschiedenis en toekomst van de grootste internationale gouvernementele organisatie aan de orde gesteld. Op 3 november zal de VN-campagne worden afgesloten met een congres over *Verdraagzaamheid* in het Vredespaleis in Den Haag.

M. Schuivens en C. Struijk

Respectievelijk VN-campagne coördinator SIB-Leiden en medewerkster VN-campagne

Allereerst wil ik u kort de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen voorstellen. De SIB wil jongeren en studenten interesseren voor internationale vraagstukken. De SIB werd opgericht in 1947 en opereert onder deze naam sinds 1962. Internationaal is de SIB bekend als de Dutch United Nations Student Organisation (DUNSA). Onderwerpen op economisch, politiek, sociaal en cultureel gebied worden bestudeerd door de verschillende werkgroepen. De SIB heeft geen enkele binding met enige politieke stroming of godsdienstige overtuiging. De SIB onderschrijft wel het handvest van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Verenigde Naties organiseert de SIB een landelijke VN-campagne, aangezien de SIB de studentenvereniging is van de Verenigde Naties. Tijdens haar campagne zal de balans worden opgemaakt van 50 jaar VN en haar instellingen. Met name gespecialiseerde organisaties van de VN, zoals UNICEF, UNESCO en IMF zullen uitgebreid aandacht krijgen. De campagne zal lo-

pen van eind maart tot begin november 1995. Zij heeft als doel het informeren van leden en andere belangstellenden over de doelstellingen en de werkzaamheden van de Verenigde Naties en haar gespecialiseerde organisaties. Zowel de historische aspecten zullen aan de orde komen, als ook de huidige internationale economische, politieke, sociale en culturele verhoudingen. Tevens zal worden gekeken naar de toekomst van een internationaal forum als de VN.

Wij vieren dit jaar de vijftigste verjaardag van de Verenigde Naties. Naast alle feestelijkheden rondom vijftig jaar bevrijding dreigt deze mijlpaal ongemerkt voorbij te glijden. De SIB en het Nationaal Comité 50 jaar Verenigde Naties trachten dit te voorkomen. Vijftig jaar bevrijding en vijftig jaar Verenigde Naties zijn nauw met elkaar verbonden.

Vijftig jaar bevrijding; 50 jaar vrede, veiligheid en vrijheid in Nederland. Vrede, veiligheid en vrijheid, ook de doelstellingen van de Verenigde Naties. Dit is niet alleen een moment om een feest te beginnen, maar ook de tijd om ons te bezinnen op de toekomst. Met de SIB VN-Campagne hopen wij, leden van Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen, meer mensen bekend te maken met het functioneren van de Verenigde Naties. Daarnaast willen wij een positieve, enerverende discussie opzetten over de toekomst van de Ver-

enigde Naties.

Alle activiteiten zijn vrij toegankelijk voor alle belangstellenden. Voor meer informatie kunt u terecht bij het SIB-secretariaat, telefoonnummer 071-277559, of kom even langs in het souterrain van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Hugo de Grootstraat 27, Leiden, kamer 051. ■

Frits van der Meer

Een 'zelfportret' zou eigenlijk niet door de betrokkene zelf geschreven moeten worden. (Tussen haakjes: hoe *schrijf* je überhaupt een zelfportret?). De lezer kan terecht al gauw geïrriteerd raken vanwege het feit dat te veel keren de woorden 'ik', 'mij', 'mijn' terugkeren. Daarnaast loop je het grote gevaar, dat de werkelijkheid vertekend wordt. Indien men naar de waarheid zoekt moet men autobiografische geschriften vermijden. Dat zijn voldoende plichtplegingen geweest aan de bescheidenheid; nu over tot het onderwerp van dit artikel: mijzelf.

Dr F.M. van der Meer

Universitair Hoofd Docent Bestuurskunde aan de Rijksuniversiteit Leiden

Mijn eerste kennismaking met de Bestuurskunde en de vakgroep dateert uit 1982. Op dat moment studeerde ik geschiedenis hier in Leiden. Voor een afgestudeerd historicus was er maar een reëel toekomstperspectief: het leraarschap. Eigenlijk had ik van te voren bij mijn studiekeuze me niet bezig gehouden met wat ik later wilde gaan doen. Mijn iets oudere broer studeerde rechten en dat wilde ik in geen geval studeren. Om misverstanden te voorkomen ik had en heb niets tegen rechten en juristen. Onder mijn beste vrienden komen juristen voor. Maar ik dwaal wat af. Terug naar wat ik wil vertellen. Mijn broer en ik hadden allebei op dezelfde school gezeten en gymnasium a gevolgd. Ik had er langzamerhand genoeg van de broer van ... te zijn. Een afgeleid karakter te bezitten is niet leuk. Met die positieve instelling kwam ik bij de geschiedenis terecht; een keuze die ik overigens nooit betreurd heb. Algemene ontwikkeling is een groot goed. Maar toen ik, voor die tijd vrij snel, in de doctoraalfase belandde, ging ik toch over de toekomst na denken. Het onderwijs leek mij niet het meest aantrekkelijke toekomstperspectief. Eerlijk gezegd had ik sterke twijfels of ik de juiste eigenschappen zou hebben voor het vak van leraar. Daarom heb ik voor een uitvoerig bijvakprogramma geko-

zen om ieder geval mijn werkzame leven niet als leraar te eindigen. Tijdens mijn studie geschiedenis ben ik steeds meer geïnteresseerd geraakt in het openbaar bestuur. Toen het bijvak bestuurskunde aangeboden werd in de juridische faculteit, heb ik samen met een studie vriend (de latere dr J.C.N. Raadschelders) college gevolgd bij prof. dr A. van Braam. Dit beviel dermate dat we daarna een stage hebben gelopen bij Binnenlandse Zaken begeleid door de heren Surie en Roborgh. Na mijn afstuderen was mijn eerste baan bij het Raad voor het Binnenlands Bestuur van het ministerie van Binnenlandse Zaken. (Mijn oudere broer was inmiddels bij hetzelfde directoraat-generaal werkzaam). Later in 1985 ben ik gevraagd of ik interesse had bij de vakgroep Bestuurskunde te komen werken. Het doel was een bijdrage te leveren aan een onderzoek naar het ambtelijk apparaat in Nederland. Dit project is uitgemond in een promotie onderzoek samen met Renk Roborgh 'Ambtenaren in Nederland'; dat in 1993 is afgerond.

In het eerste begin hield ik mij met name met onderzoek bezig. Pas geleidelijk zijn daar onderwinstaken bij gekomen. Mijn eerste ervaring met college geven was nogal merkwaardig. Als gezegd wilde ik, toen ik geschiedenis studeerde, liever geen leraar worden. Hoewel ik wel tijdens mijn studie een onderwijsbevoegdheid economie (maar geen geschiedenis) gehaald had, bezat ik absoluut geen enkele onderwijservaring. Voor de onderwijsbevoegdheid economie werd dat toen niet nodig

geacht. Het argument was dat je dat in de praktijk wel leerde. Op een gegeven moment moest ik invallen bij het avondcollege inleiding bestuurskunde voor politicologen en sociologen. Het handboek van Van Braam was voorgeschreven, maar hoewel de cursus ten einde liep was het boek nog steeds niet voorradig. De uitgever had het nog niet gedrukt. Van tevoren was aangekondigd dat dit boek onmisbaar was, wilde men maar enige kans hebben om het tentamen te halen. De studenten begonnen terecht te klagen. Op dat ogenblik moest ik mijn eerste college geven. In een, bij aanvang, 'vrij' vijandige zaal heb ik dat college overgeloofd - de verschillende fasen in het beleidsvormingsproces gegeven. Een aantal dingen heb ik van deze ervaring geleerd. In de eerste plaats dat college geven leuk is; zelfs in moeilijke omstandigheden en ten tweede dat je dan absoluut niet op je mond ge-

vallen moet zijn. Improvisatie en een snel reactie vermogen zijn van groot belang.

Momenteel geef ik met veel plezier het hoorcollege O&M I in het DI en verzorg onderwijs in het veld Binnenlands Bestuur en het facet Organisatie en Human Resource Management. Daarnaast geef ik samen met Gerrit Dijkstra een seminar in het internationaal programma over het onderwerp 'belangenbehartiging en de Europese Unie'. Je hoort tegenwoordig nog wel eens negatieve verhalen over hoorcolleges. Hoorcolleges zouden weinig bijdragen aan ken-

nis overdracht, etc. Misschien is het een kwestie van smaak, maar zelf denk ik wat positiever over het nut van hoorcolleges. Indien van hoorcolleges wat gemaakt wordt, kunnen ze wel degelijk enthousiasmerend werken. Voorwaarde is dat een docent zijn eigen interesse in het onderwerp over het voetlicht brengt en niet alleen in zijn colleges de inhoud van het boek herhaalt. Dit geldt natuurlijk met betrekking tot al het onderwijs. Wanneer een docent niet gelooft in wat hij doet en zegt, dan kan hij het maar beter laten.

Naast het onderwijs heb ik op onder-

zoeksterrein voldoende om handen. Allereerst ben ik momenteel betrokken bij een internationaal vergelijkend onderzoek naar ambtelijk apparaten (het civil service project), dat vanuit de Leidse vakgroep wordt gecoördineerd. Samen met Gerrit Dijkstra redigeer ik een handboek over de Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie en met Jos Raadschelders ben ik bezig aan een bestuurshistorisch project geheten *administring the summit*; een vergelijkende studie naar politiek ambtelijke betrekkingen in het verleden. Al met al genoeg interessant werk om mij van de straat te houden. ■

Een studente in ex-Joegoslavië

Interview met Barbara Bos, studente Bestuurskunde en actief betrokken bij hulpverleningsprojecten door jongeren in voormalig Joegoslavië.

Harold Schepers

Naast je studie ben je lid van Quintus. Velen worden actief bij hun studentenvereniging, waarom ben jij actief geworden in hulpverlening in ex-Joegoslavië en hoe ben je daarin terecht gekomen?

Ik weet het niet precies. Kijk, naar Quintus ga ik voornamelijk voor de gezelligheid en om wat te drinken met bekenden. Daarnaast raakte het me best wel wat je op tv zag en in de krant las over de situatie in Joegoslavië. Op een gegeven moment las ik een stukje in de MARE, zomer 1993, van iemand die met de kerst met een groep studenten naar Kroatië wilde om daar mensen wat vertier te bezorgen. Toen ik dat las voelde ik me wel aangesproken, maar toch leek het idee me nogal vaag. Wat konden wij daar nu doen terwijl ze al genoeg ellende aan hun hoofd hadden?

Toen ik die jongen over zijn plan belde was ik nog steeds behoorlijk

sceptisch; we kregen daar zelfs wat ruzie over. Uiteindelijk ging ik naar een bijeenkomst, waardoor ik toch positiever over het idee begon te denken. Daarna begonnen we al snel dingen te regelen, om tegen de kerst te kunnen vertrekken. We regelden bijvoorbeeld een bus om spullen in te vervoeren. Ook moesten we zoveel mogelijk informatie inwinnen, want in Kroatië verandert de situatie elke dag.

Het een gegeven moment hoorden we toen dat het in het gebied weer vrij goed ging, zodat de Kroatische bevolking zelf vluchtelingen kon helpen. Teleurstelling dus! Voor veel mensen bleek dit verschrikkelijk, onzin natuurlijk, want er zijn veel meer plaatsen waar je kunt helpen, zelfs ook in Nederland. Zo kwamen we na een tijdje in contact met mensen van het AsielzoekersCentrum (AZC) in Leiden, gevestigd in de Merenwijk. De leiding had hier in eerste instantie best wel problemen mee, ze zagen ons als te jong en te onervaren. Op een gegeven moment konden we toch regelmatig, 2 à 3

keer per week, er langs en kwam ik in contact met een meisje dat diep in de put zat.

Door deze contacten kwam het gevoel weer boven dat we toch weer wat wilden doen. We kwamen in contact met een lokale organisatie in Kroatië. Voornamelijk Kroatische studenten en politiek neutraal. Met acht man schreven we ons in om te gaan helpen. Uitgebreid contact met een vertegenwoordiging van de organisatie in Amsterdam en selecties volgden. Ze waren behoorlijk wantrouwend. Met één grote groep naar 1 kamp kon niet, de organisatie bezat 23 kampen dus we zouden ergens geplaatst worden. Uiteindelijk hadden we ook f10.000,- bij elkaar om reis en dergelijke te bekostigen. Dit ging vrij gemakkelijk door inzamelingen bij Quintus en verschillende kerken. Desondanks heeft het onszelf ook nog het nodige geld gekost. Gelukkig werden we bij elkaar geplaatst in één kamp, maar van dat kamp wisten we nagenoeg niets.

Wat hebben jullie in die kampen ge-

probeerd voor elkaar te krijgen?

Toen we aankwamen leek de situatie vrij goed; zelfs beter dan in het AZC. Het kamp leek wel veel op een concentratiekamp; grote gebouwen, barakken, afrastering. Maar al snel kon je er een dorp in herkennen. Wat we moesten doen werd ook niet duidelijk gemaakt, dus besloten we zelf het nodige op poten te zetten. We richtten ons voornamelijk op jongeren, zo gaf ik jazzballet. Daarnaast wilden we een aparte ruimte voor de jongeren waar ze diverse dingen konden doen. Noodzakelijk was het overtuigen van de kampdirecteur. Dit moest heel formeel, maar toen we aanboden het zelf te financieren ging het heel snel. We hadden hierover ook contact met de organisatie in Nederland die ons steunde, maar die maakte zich steeds meer zorgen om ons. Natuurlijk was het kamp verschrikkelijk: wat die mensen hadden doorgemaakt, met 10 mensen op 1 kamer, kinderen die hun vader vermoord hadden zien worden, trauma's, enzovoort.

Maar hierbij stilstaan zou die mensen nooit kunnen helpen. De steunorganisatie wilde echter eerst alleen hongersnood financieren, maar die was er niet. Dus leek ons afleidende bezigheden voor jongeren een goed plan. We konden doorgaan en gaven binnen korte tijd dansles en lieten ze toneelstukjes opvoeren. Dit diende voor de jongere kinderen ook als expressiemiddel van wat ze hadden meegemaakt. Ze konden zich zo heel goed uiten. Mijn beeld van vluchtelingen veranderde in die tijd behoorlijk. Ze leken me altijd zielig, maar het zijn ook maar gewone mensen, met minstens zoveel klootzakken als die we hier kunnen aantreffen en waarschijnlijk nog wel erger. Ik was dat af en toe echt zat en dan zat ik ook gewoon te janken.

Ook hadden we behoorlijke conflicten met de kampleiding, wat het werken moeilijk maakte. Van de situatie buiten de kampen en de diepere betekenis en oorzaken hielden we ons afzijdig. Als je teveel weet ga je mensen op een andere manier benade-

ren, zodat het hele effect van helpen weg is of je zelfs behoorlijk ruzie krijgt. Na een tijdje werden we afgelost door een tweede groep. Al na een korte tijd bleek dat zij het totaal oneens waren met onze aanpak. Al onze activiteiten moesten zij doorzetten, terwijl ze dat helemaal niet hadden verwacht. Met name de financiering hadden ze niet verwacht. Toch zijn ze doorgedaan met de activiteiten.

In Nederland terug gingen we eerst nog regelmatig naar het AZC, maar op een gegeven moment moet je ook aan andere dingen denken. Zo had ik natuurlijk ook nog mijn studie. Achteraf terugkijkend zie ik toch best wel rare dingen in de organisatie ter plekke. Die was zeer hiërarchisch. Eerst werden onze activiteiten genegeerd en toen ze wat vaker waren geweest, werden ze vast onderdeel van het programma, er werd als vanzelfsprekend vanuit gegaan dat we dit en dat organiseerden. Verder was de bemoeienis groot, zo was de leiding van de vluchtelingen hulp, een vrouw, constant bezig dingen vast te stellen. Als je daar tegenin ging werd ze helemaal gek en maakte ze je duidelijk je er vooral niet mee te bemoeien; zij was de baas. Ik heb dan ook veel moeite moeten doen om dansles te mogen geven. Alles moest haar eigen idee zijn.

Inmiddels zijn we opnieuw bezig te proberen naar Kroatië te gaan. Of dit gaat lukken hangt af van de omstandigheden, want er kan zo weer op elke plaats oorlog uitbreken. ■